

عنوان مقاله:

مجاهدان قفقازی و مناقشات محله ای تبریز (جمادی الاول-ذو الحجه سال ۱۳۲۵ق)

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های علوم تاریخی، دوره 14، شماره 4 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

نورالدین نعمتی - دانشیار گروه تاریخ دانشگاه تهران، تهران، ایران.

جمال پیره مرد شتریان - دانشجوی دکتری تاریخ بعد از اسلام، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

بسیاری از پژوهشگران، جنبش مشروطه را سرآغاز تاریخ نوین ایران قلمداد کرده اند. این رویداد پیامدهای فراوانی در پی داشت که یکی از آن ها، پدیدآمدن دسته های نظامی موسوم به «مجاهدان» در شماری از شهرهای ایران، به ویژه تبریز، بود. «مجاهدان قفقازی» گروهی از ایرانیان مهاجر به قفقاز بودند که در تحولات تبریز عصر مشروطه، نقش بارزی ایفا کردند. نکته مهم راجع به مجاهدان قفقازی، مربوط به عملکرد آنان در شکل گیری مناقشات محله ای تبریز در ماه جمادی الاول سال ۱۳۲۵ق است که منجر به آغاز درگیری داخلی شهری در ذو الحجه همان سال شد. تاکنون پژوهش مستقلی راجع به این موضوع منتشر نشده است. پژوهش حاضر برآن است تا با ارزیابی دیدگاه های متفاوت راجع به مجاهدان قفقازی، رویکرد نوینی را نسبت به نزاع های داخلی تبریز در سال ۱۳۲۵ق اتخاذ کند. مناقشات محله ای تبریز سال ۱۳۲۵ق این پرسش را پیش می کشند که چگونه نزاع های داخلی تبریز شکل گرفتند و محلات چه رویکردی را نسبت به مسئله مزبور اتخاذ کردند؟ در این پژوهش تلاش شده است تا با تجزیه و تحلیل داده ها به روش توصیفی-تبیینی، به پرسش فوق پاسخ داده شود. فرضیه پژوهش حاضر مبتنی بر این است که تضاد انگیزه های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی مجاهدان قفقازی و حامیان ایشان با گروه های سنت گرای شهری سبب شکل گیری و تداوم مناقشات محله ای تبریز در سال ۱۳۲۵ق شد.

کلمات کلیدی:

مشروطه، تبریز، مجاهدان، مجاهدان قفقازی، مناقشات محله ای

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1658236>

